

VONULJUNK UTCÁRA! avagy a marching bandek hagyománya

Végre elérkezett az idő, hogy egy “tudományos topic” formájában én is kiengedjem(jam) magamból a gőzt, már majdnem az összes derék Bohém legényt követendőleg. Na jó, bevallom, főbohém kollégám motivált egy kicsit...

Köztudott, hogy minden valamire való nyári tradicionális jazz fesztivál fő attrakciója a résztvevő zenekarok látványos felvonulása. Ez a mindenki által várva várt esemény történhet a fesztivál nyitásként, de szervezhetik a találkozó záró ceremóniájaként is. Több évtizedes Bohém-létezésem alatt volt alkalmam részt venni több ilyen *marching band*-es paradén, bár néha csak külső báméskodóként. A legfrissebb élményeimet a tavalyi asconai (Svájc), az idei sacramentói (USA) és morteglianoi (Olaszország) felvonulások jelentik.

Ezeknek a zenés meneteléseknek a gyökerei is New Orleanshoz kötődnek. A menetenekar alapvetően a klasszikus jazz band összeállítását követi, de a zenészek száma nem meghatározott, mindenki csatlakozhat, aki akar. Fontos a menet “felállása”, melyet elsősorban az egymástól a menetelés alatt sokszor távolra kerülő hangszerek akusztikai viszonyai határoznak meg. A pozanosok természetesen elől menetelnek, hogy a cűg húzogatóásával ne “inzultálják” zenésztársaikat. Mögöttük a klarinétosok, őket követi a ritmusszekció, a bendzsók, tubák (sousaphonok), s végül a dobok, amiket természetesen többen ütnek-vernek: van külön pergő, nagydob és cintányér. Annak érdekében, hogy a marching bandben mindenki hallja, hol tart a melódia, a trombita (vagy kornett) szólama zárja a menetet, szanaszét “kürtölve” a dallamot a világba. Amennyiben a menetenekar kocsin vonul, a harsonák (megintcsak, hogy legyen helyük a húzogatóshoz) a kocsik hátulján, a “saroglyában” (angolul tail gate) foglalnak helyet; innen a New Orleans-i pozanstílus neve, a tailgate style.

Fontos “tartozéka” még a menetnek a second line (második vonal – a képen egy egyedi sacramentói példa), melyet eredetileg az érdeklődők, a zenekart színes, rojtos esernyővel táncolva kísérők alkottak. Ennek és a tamburmajornak a keresztezéséből származik a mai marching bandek előtt táncoló, a zenekarhoz tartozó “hivatásos ripacs”. A marching bandek vonulásához persze ma is igyekszik mindenki csatlakozni,

bármilyen hangszerrel, esernyővel, tánccal. Így én is bevethettem magam Olaszországban, Attila frissen szerzett fuvolája fejével próbáltam fellendíteni a zenekari hangzást.

Lázár “Jazzbutik” Miklós